

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci, rozhodl samosoudkyní Mgr. Lucií Trejbalovou v právní věci žalobce **K.K.**, nar. ■■■, bytem ■■■ zastoupeného JUDr. Romanou Staňkovou, advokátkou se sídlem Generála Svobody 45, 460 01 Liberec 13, proti žalovanému **Ministerstvu práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 1/376, 128 01 Praha 2, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 5. 2013, č. j. MPSV-UM/2758/13/9S-LBK,

t a k t o :

- I. **Rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 24. 5. 2013, č. j. MPSV-UM/2758/13/9S-LBK, se z r u š u j e pro vady řízení a věc se v r a c í k dalšímu řízení žalovanému.**
- II. **Žalovaný je povinen nahradit žalobci náklady řízení ve výši 2 600 Kč k rukám jeho právní zástupkyně JUDr. Romany Staňkové, advokátky se sídlem Generála Svobody 45, Liberec 13, ve lhůtě 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobce domáhal zrušení shora uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Úřadu práce ČR, krajské pobočky v Liberci (dále jen „úřad práce“) ze dne 1. 10. 2012, č. j. 14790/2012/LIB. Tímto prvostupňovým rozhodnutím úřad práce vyslovil, že žalobci se nepřiznává příspěvek na péči.

Žalobce nesouhlasil s posouzením svého zdravotního stavu, žalovanému vytknul, že vycházel pouze z posudku Posudkové komise MPSV, pracoviště v Ústí nad Labem (dále jen „posudková komise“) ze dne 29. 4. 2013 jako jediného důkazu, aniž by zhodnotil veškeré ostatní předložené důkazy, zejména lékařské zprávy od ošetřujících lékařů žalobce. Žalobce uvedl, že posudek byl posudkovou komisí opět vyhotoven bez jeho účasti, pouze na základě písemných podkladů. Výsledek byl v podstatě převzat z posudku ze dne 14. 1. 2013, v němž se posudková komise s námitkami žalobce nevypořádala. Posudek ze dne 29. 4. 2013

je nepřezkoumatelný, neboť neobsahuje žádné odůvodnění, jak posudková komise k danému výsledku došla. Shodně jako v posudku ze dne 14. 1. 2013 je v posudku ze dne 29. 4. 2013 pouze tabulka obsahující životní potřeby, které má či nemá žalobce zvládat, aniž by zde bylo jakékoliv vysvětlení, jak k těmto závěrům posudková komise došla. Posudek ze dne 14. 1. 2013 je nesrozumitelný a nepřezkoumatelný, neboť posudková komise v něm uvedla, že se ztotožňuje s posuzujícím lékařem Okresní správy sociálního zabezpečení Liberec (dále jen „OSSZ“), namísto dvou uznaných životních potřeb péče o zdraví a osobní aktivity v tabulce zahrkla jako nezvládnuté životní potřeby péče o zdraví a péče o domácnost, v odůvodnění se zabývala jedinou životní potřebou jako nezvládnutou, a to péčí o zdraví. Žalovaný nezhodnotil dané posudky z hlediska úplnosti, přesvědčivosti a přezkoumatelnosti, nevypořádal se se všemi předloženými důkazy, ani neuvedl, z jakých důvodů se jimi nezaobíral. Žalobce setrval na tom, že potřebuje každodenní pomoc či dohled při 8 základních životních potřebách, a to orientaci, komunikaci, tělesné hygieně, péči o zdraví, osobní aktivity, stravování, oblékání a obouvání a péči o domácnost. Podle posudku posudkové komise by měl v podstatě standartním způsobem zvládat všechny životní potřeby, např. i komunikaci a osobní aktivity, přesto byl nucen ukončit studium střední školy ve třetím ročníku, neboť dle třídní učitelky nebyl schopen psychického ani fyzického hlediska studium na škole zvládnout, když byl nedostatečně hodnocen z tělocviku, matematiky, praxe, žádost o opakování ročníku byla zamítnuta a studium ukončeno. Z uvedených důvodů žalobce navrhoval, aby soud napadené rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil v dalším řízení, požadoval nahradit náklady soudního řízení.

V písemném vyjádření k žalobě žalovaný uvedl shodné skutečnosti jako v odůvodnění svého rozhodnutí, navrhoval žalobu v plném rozsahu zamítnout.

V replice žalobce nesouhlasil s vyjádřením žalovaného, označil ho za formální, nereagující na jednotlivé výtky žalobce k posudkům. Upozornil na to, že od ledna 2013 je nucen využívat služeb průvodce, který ho doprovází k lékaři, babičce, k matce, bez jehož služeb se neobejde. Odkazoval na lékařskou zprávu neuroložky MUDr. R. ze dne 26. 7. 2013, podle které není schopen být sám doma.

Ze správního spisu předloženého žalovaným ověřil soud tyto, pro danou věc rozhodné skutečnosti:

Dne 29. 2. 2012 podal žalobce žádost o příspěvek na péči. Ze záznamu ze sociálního šetření dne 21. 6. 2012 plyne, že bylo provedeno v bydlíšti žalobce, přítomna byla i matka. Podle záznamu se žalobce jevil jako orientovaný, odpovídal smysluplně, ale informace předávala především matka, která o něj pečuje tak, že mu pomáhá zařizovat osobní záležitosti a chystá mu předepsané léky. Uváděla, že žalobce má psychické obtíže, trpí záchvaty, fyzicky je v pořádku, dojde si na WC, provede hygienu, oblékne se a svlékne. Dokáže se najíst, nebyl shledán důvod, pro který by si stravu nevybral a neobstaral, nákup dokáže. Žalobce uváděl, že se nestýká s vrstevníky, nenavazuje vztahy s jinými osobami, neúčastní se sociálních aktivit.

Na základě výsledku sociálního šetření, zdravotnické dokumentace ošetřující lékařky MUDr. V., na podkladě odborných lékařských nálezů, a to psychologa, neurologa, kardiologa a z oboru rehabilitace, byl vypracován posudek posudkovým lékařem OSSZ MUDr. Z.j.dne

30. 8. 2012. Posudkový lékař dospěl k závěru, že žalobce je osobou, která nezvládá 2 základní životní potřeby a z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje pomoc při h) péči o zdraví a j) osobních aktivitách.

Rozhodnutím ze dne 1. 10. 2012 úřad práce vyslovil, že na základě žádosti žalobce ze dne 29. 2. 2012 se příspěvek na péči nepřiznává. V odůvodnění svého rozhodnutí úřad práce odkázal na výsledky posouzení zdravotního stavu žalobce posudkovým lékařem OSSZ ze dne 30. 8. 2012 s tím, žalobce nelze považovat podle § 8 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby, neboť jde o osobu, která z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje každodenní pomoc nebo dohled při 2 základních životních potřebách.

V odvolání proti tomuto rozhodnutí žalobce namítal, že z lékařských zpráv plyne, že všechny základní životní potřeby ovládá pod dohledem matky, u které žije. Podle lékařské zprávy neurologa MUDr. M. ze dne 15. 3. 2012 se neorientuje v časové ose, kvůli hypersomnii spí 16 až 18 hodin denně a pokud by ho matka fyzicky neprobudila, spal by déle, což potvrzuje lékařská zpráva MUDr. P. ze spánkové laboratoře ze dne 27. 9. 2012. Namítal, že má potíže s orientací v prostoru, nedokáže rozlišit pravou a levou stranu, toto mu vadí při studiu na střední škole. Má rovněž potíže s orientací osob. Běžné věci nedokáže, dostává se do vnitřního neklidu, jediná aktivita, kterou má částečně pod kontrolou, je cesta autobusem z domova do školy a zpět, nikam jinam není schopný dojet. Rovněž v komunikaci má problémy, nedokáže si říci o pomoc. Komunikace není zvládnutá ani v písemné podobě s odkazem na podrobnou psychologickou zprávu Mgr. P., podle které trpí těžkou formou dysgrafie. Praktické dovednosti jsou na úrovni předškolního dítěte, nedokáže najít oblečení ve skříni správně k počasí, nerozezná, zda mu je teplo nebo zima, v lednici nenajde připravené jídlo. Úprava zevnějšku je problém. Poukazoval na potíže s použitím WC. Rovněž je vybíravý v jídle, osobní hygiena mu činí problémy. Poukázal na nutnost hospitalizace v roce 2011 a dovozoval, že nebyly při posuzování míry závislosti vzaty v úvahu všechny činnosti, tvořící obsah jednotlivých základních životních potřeb, nebyla dodržena kritéria pro posuzování míry závislosti a nebyla vzata v úvahu míra psychického postižení.

V odvolacím řízení si žalovaný vyžádal posudek posudkové komise. Posudková komise za přítomnosti MUDr. J.G. z oboru psychiatrie vycházela z posudkového spisu OSSZ, spisu odvolacího, lékařských nálezů žalobce, které byly jednotlivě uvedeny, záznamu o sociálním šetření a vyjádření žalobce ke zdravotnímu stavu v odvolání. Komise uvedla, že podrobně prostudovala výsledky sociálního šetření, které vzala v úvahu a které jsou v souladu s lékařskými zprávami. Posudková komise se ztotožnila s posuzujícím lékařem OSSZ s tím, že základní životní potřebu péči o zdraví hodnotila za nezvládnutou hraničně. Neshledala těžké limitující postižení psychické či pohybových schopností, narušení písemného projevu není takové, aby žalobce nemohl sepsat krátkou smysluplnou zprávu ve standardu přijatelném. Základní životní potřeby péče o domácnost a péče o zdraví hodnotila jako nezvládnuté. Ostatní považovala za zvládnuté, neboť neprokázala příčinnou souvislost mezi poruchou funkčních schopností z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu a pozbytím schopnosti zvládat tyto životní potřeby v přijatelném standardu. Uzavřela s tím, že nejde o osobu starší 18 let věku, která se podle § 8 odst. 2 zákona o sociálních službách považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby, z důvodu

dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu vyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné fyzické osoby, není však neschopna zvládat aspoň 3 nebo 4 základní životní potřeby.

Žalovaný nechal s ohledem na námitky žalobce vůči posudkovému posouzení a předložení dalších odborných lékařských zpráv vypracovat doplňující posudek. Ten byl vypracován dne 29. 4. 2013 ve shodném složení komise, posudková komise tentokrát vycházela z posudkového spisu OSSZ, spisu odvolacího orgánu, sociálního šetření vlastního spisu a hodnotila další lékařskou dokumentaci, a to neurologické vyšetření MUDr. V. ze dne 15. 3. 2012, 4. 10. 2012 a 30. 1. 2013, lékařskou zprávu MUDr. P. ze dne 22. 5. 2012 a 29. 1. 2013 psychologické vyšetření PhDr. T. ze dne 1. 11. 2012 a konstatovala, že ani tyto lékařské zprávy nepřinesly nové posudkově významné skutečnosti, které by svědčily pro změnu zdravotního stavu žalobce. Z nálezu MUDr. P. ze dne 22. 5. 2012 nevyplývá nutnost pomoci nebo dohledu u 7 sledovaných základních životních potřeb, jak je namítáno. Jeho zpráva ze dne 29. 1. 2013 uvádí, že dlouhodobě aplikovaná léčba výrazně zlepšila chování žalobce, adaptace v běžných situacích je lepší, než bývá u pacientů s Aspergerovým syndromem obvyklé, podle této zprávy až další vývoj ukáže, do jaké míry bude žalobce schopen pracovat a studovat v učebním oboru. Podle posudkové komise jsou intelekt a kognitivní schopnosti žalobce v normě, jedná se u něj o chronické psychiatrické onemocnění, které je bezpochyby těžké, do určité míry omezující, způsobující nutnost pomoci u základních životních potřeb, a to péče o zdraví a péče o domácnost, způsobující určité omezení i u některých základních životních potřeb oproti osobám zdravím, omezení však není takového charakteru, aby znemožňovalo vykonávání ostatních sledovaných základních životních potřeb ve standardu přijatelném, popř. s použitím facilitátorů. To se jedná rovněž namítaných základních životních potřeb orientace, stravování, oblékání a obouvání, tělesná hygiena a osobní aktivity. Posudková komise nezpochybnila, že se u žalobce jedná o postižení těžké z psychiatrického hlediska, ale neshledala důvody pro změnu přijatého posudku. Setrvala na svém závěru, že nejde o osobu starší 18 let věku, která se podle § 8 odst. 2 zákona o sociálních službách považuje závislou na pomoci jiné fyzické osoby.

Žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 24. 5. 2013 žalovaný odvolání žalobce zamítnul a napadené rozhodnutí úřadu práce potvrdil. V odůvodnění rozhodnutí žalovaný konstatoval průběh správního řízení, citoval posudkové závěry posudku OSSZ ze dne 4. 9. 2012 a posudkové závěry obou posudků posudkové komise ze dne 14. 1. 2013 a 29. 4. 2013. Žalovaný uvedl, že hodnotil, zda se posudky o zdravotním stavu žalobce vyrovnaly se shromážděnými důkazy, dospěl k závěru, že tyto posudky vycházely ze zajištěné zdravotní dokumentace praktického ošetřujícího lékaře, ze záznamu o sociálním šetření a z odborných lékařských nálezů, a byly prověřeny všechny skutečnosti významné pro posudkový závěr. Vypracované posudky se s důkazy vypořádaly, jakož i s námitkami uvedenými v průběhu odvolacího řízení a žalovaný je považoval za úplné objektivní a přesvědčivé. Poukázal na to, že posudková komise vycházela z výsledku sociálního šetření ze dne 21. 6. 2012, které je v souladu s uvedenými údaji a vyplývá z něj, že žalobce byl orientovaný, což plyne i z psychologického vyšetření Mgr. H. ze dne 28. 11. 2011, na WC si dojde, hygienu provede sám, nakoupit dokáže, najíst se a potřebuje pomoc při vyřizování osobních záležitostí, péči o zdraví, neboť si nepamatuje dávkování léků. Podle posudkové komise není přítomno těžce limitující postižení psychické, pohybové schopnosti jsou bez funkčně významného omezení. Je narušen písemný projev, ale nikoli takovým

způsobem, aby žalovaný nemohl napsat smysluplnou krátkou zprávu, ve standardu přijatelném. Tkaničky si zaváže, písmo je hůř čitelné, což plyne ze zprávy PhDr. T. ze dne 1. 11. 2012. U dalších základních životních potřeb neprokázala posudková komise příčinnou souvislost mezi poruchou funkčních schopností z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu a pozbytím schopnosti zvládat tyto životní potřeby v přijatelném standardu. Ani nové lékařské zprávy nepřinášejí nové posudkově významné skutečnosti, z nálezu MUDr. P. neplyne nutnost pomoci nebo dohledu při 7 základních životních potřebách. Ze zprávy tohoto lékaře ze dne 29. 1. 2013 plyne, že dlouhodobě aplikovaná léčba zlepšila chování žalobce a adaptace v běžných situacích je lepší, než bývá u pacientů s Aspergerovým syndromem. Posudková komise nezpochybnila, že se jedná o těžké psychiatrické postižení, do určité míry omezující, nikoli takového charakteru, aby znemožňovalo vykonávání ostatních základních životních potřeb ve standardu přijatelném.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí a řízení jeho vydání předcházející v řízení dle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), v rozsahu a z hlediska žalobních bodů s tím, že soud byl vázán skutkovým i právním stavem v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1, odst. 2 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Obecně lze uvést, že příspěvek na péči se podle § 7 zákona o sociálních službách poskytuje osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby za účelem zajištění potřebné pomoci. Nárok na příspěvek má osoba, která splňuje předpoklady uvedené v § 4 odst. 1 uvedeného zákona, která z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje pomoc jiné fyzické osoby při zvládání základních životních potřeb, v rozsahu stanoveném stupněm závislosti podle § 8 zákona o sociálních službách.

Podle § 8 odst. 2 písm. a) zákona o sociálních službách se osoba starší 18 let věku považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I (lehká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat 3 nebo 4 základní životní potřeby. Další podmínkou je každodenní pomoc, dohled nebo péče jiné fyzické osoby. V § 9 citovaného zákona pak zákonodárce vymezil základní životní potřeby, jejichž samostatné zvládání se hodnotí pro účely stanovení stupně závislosti na pomoci jiné osoby a stanovil kritéria pro hodnocení schopnosti základní životní potřeby. Podrobnosti pak obsahuje vyhláška č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, přičemž její příloha č. 1 vymezuje aktivity pro jednotlivé základní životní potřeby, které se hodnotí pro účely stanovení stupně závislosti.

V prvním stupni řízení o přiznání příspěvku na péči se podle § 25 odst. 1 zákona o sociálních službách provádí sociální šetření, dále si správní orgán prvního stupně požádá o posouzení stupně závislosti příslušnou OSSZ, která dle § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách při posuzování stupně závislosti osoby vychází ze zdravotního stavu osoby doloženého nálezem ošetřujícího lékaře, z výsledku sociálního šetření a zjištění potřeb osoby, popřípadě z výsledků funkčních vyšetření a z výsledku vlastního vyšetření posuzujícího lékaře. Z ustanovení § 28 odst. 2 ve spojení s § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách vyplývá, že v rámci odvolacího řízení se obdobně jako v řízení před správním orgánem prvního stupně vyžaduje posouzení stupně závislosti osoby žadatele na pomoci jiné osoby s tím, že pro účely odvolacího řízení toto posouzení provede na žádost odvolacího správního

orgánu příslušná posudková komise MPSV. Odvolací správní orgán pak z posouzení zdravotního stavu žadatele a posouzení stupně závislosti posudkovou komisí MPSV vychází jako ze stěžejního důkazu, který podléhá hodnocení odvolacího správního orgánu z hlediska přesvědčivosti a úplnosti, když hodnocení nepodléhá odborné lékařské závěry posudků, neboť k takovému hodnocení nedisponují správní orgány příslušnými medicínskými znalostmi.

Výkladem uvedených ustanovení se zabírala jak judikatura krajských správních soudů, tak již početná judikatura Nejvyššího správního soudu. Rozsudky Nejvyššího správního soudu (např. ze dne 23. 9. 2009, č. j. 4 Ads 57/2009 – 53, ze dne 30. 9. 2009, č. j. 4 Ads 50/2009 – 63, ze dne 3. 2. 2010, č. j. 3 Ads 77/2009 – 59, ze dne 21. 7. 2011, č. j. 3 Ads 105/2011-54, všechny dostupné na www.nssoud.cz) uvedená ustanovení zákona o sociálních službách jednoznačně vykládají tak, že na posudek posudkové komise jako rozhodující důkaz ve smyslu § 50 odst. 4 správního řádu obstaraný v odvolacím řízení o příspěvku na péči je třeba klást požadavky na jeho úplnost a přesvědčivost. Dále je třeba uvést, že ačkoli se v odvolacím řízení jedná o tzv. povinný důkaz, jeho správnost není předpokládána, nejedná se o závazné stanovisko či podklad, a posudek musí být jako důkaz odvolacím správním orgánem hodnocen z hlediska úplnosti a přesvědčivosti. Jinými slovy odvolací správní orgán nemůže bez dalšího závěry posudku převzít, aniž by před tím dospěl k závěru, že posudek byl přijat nejen správným procesním postupem, ale je také úplný a přesvědčivý, tedy že vychází z dostatečných podkladů, není s nimi v rozporu, vypořádal se se všemi rozhodnými skutečnostmi pro posouzení rozhodné otázky, a to včetně skutečností, které uvádí účastník řízení, jehož zdravotní stav a stupeň závislosti je posuzován. Není věci správního soudu, aby tuto činnost správního orgánu, jež si posudek ve správním řízení pro účely posouzení odvolání vyžádal, nahrazoval (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 7. 2011, č. j. 3 Ads 74/2011-57, www.nssoud.cz), jeho úkolem je posoudit závěry žalovaného a zákonnost správních rozhodnutí ve věci.

V souzeném případě se žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí soustředil na popis průběhu správního řízení, ve vztahu k vypracovanému posudku posudkové komise ze dne 14. 1. 2013 a doplňujícím posudku ze dne 29. 4. 2013 žalovaný vždy uvedl obsah posudku včetně konstatování o podkladech posudku a závěru včetně výčtu základních životních potřeb, které žalobce podle posudků nezvládá, přímo citoval posudkové závěry. Dále žalovaný jen konstatoval, že posudky se vyrovnaly se všemi shromážděnými důkazy, byly prověřeny skutečnosti významné pro posudkový závěr, posudky se vypořádaly se všemi námitkami uvedenými v odvolání a žalovaný je považuje za úplné, objektivní a přesvědčivé. Již na tomto místě musí soud konstatovat (a činí tak v obdobných řízeních opakovaně), že hodnocení vypracovaných posudků posudkové komise ze strany žalovaného je zcela obecné, bez zřetele na konkrétní jednotlivosti projednávaného případu žalobce a posudkových závěrů. Žalobce byl v průběhu správního řízení, a zejména odvolacího velmi aktivní, dokládal nové odborné lékařské zprávy, upozorňoval na jejich závěry, jež podle něj dokazují jeho tvrzení o nezvládnutí jednotlivých základních životních potřeb, podrobně se ke svému zdravotnímu stavu vyjadřoval, popisoval, jaké aktivity vykonává pouze s pomocí a dohledem matky, se kterou žije ve společné domácnosti. V takovém případě je třeba, aby žalovaný na aktivitu žalobce reagoval odpovídajícím způsobem a na konkrétní námitky odpověděl, uvedl, proč je považuje za liché a vyvrácené. Týkají-li se odborného posouzení dopadu poruchy funkčních schopností na schopnost jednotlivce zvládat základní životní schopnosti a v rámci jejich

vymezení jednotlivé aktivity, je třeba, aby žalovaný zhodnotil, zda vypracované posudky jsou v tomto směru úplné, přesvědčivé a přezkoumatelné, tj. jinými slovy, zda se s takovými námitkami vypořádaly a zdůvodnily, proč a na základě jakých podkladů a úvah k nim nelze přihlídnout. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí v podstatě není zřejmé, na základě čeho žalovaný vypracované posudky posudkové komise považuje za úplné, objektivní a přesvědčivé. Soud jeho závěr nesdílí.

V přezkoumávaném případě posudková komise vycházela ze všech shromážděných podkladů (včetně záznamu o sociálním šetření, spisu OSSZ i všech odborných lékařských zpráv, které byly ve spisové dokumentaci založeny a které v průběhu správního řízení žalobce doložil, žádnou žalobcem zmiňovanou lékařskou zprávu neopomenula), a v tomto směru lze konstatovat, že měla dostatek podkladů ve smyslu § 25 odst. 3 ve spojení s § 28 odst. 2 zákona o sociálních službách. Soud tedy nepovažuje za důvodnou zmínku žalobce o tom, že ani při vypracování posudku ze dne 29. 4. 2013 nebyl žalobce jednání posudkové komise přítomen. Vlastní vyšetření posudkovým lékařem dle § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách je jen jedním z podkladů pro vypracování posouzení stupně závislosti, jistě ve většině případů žádoucím, nikoli však povinným podkladem, jehož absence by bez dalšího znamenala neúplné zjištění skutkového stavu. V daném případě měla posudková komise velké množství starších, ale i aktuálních odborných lékařských zpráv, včetně odborného vyšetření PhDr. T., PhD. ze dne 1. 11. 2012 z diagnostického centra zabývajícím se poruchami z autistického spektra a nových zpráv ošetřujícího lékaře neurologa MUDr. M. a ošetřujícího psychiatra doc. MUDr. P., CSc., nelze tak dospět k závěru, že posouzení posudkovou komisí nebylo z důvodu neprovedení vlastního psychiatrického vyšetření žalobce posudkovým lékařem prim. MUDr. G. úplné.

V prvé řadě soud upozorňuje na to, že závěr žalovaného o úplnosti, objektivnosti a přesvědčivosti obou posudků posudkové komise neodpovídá postupu žalovaného, který v odvolacím řízení po uplatnění nesouhlasu žalobce s posudkovými závěry ze dne 14. 1. 2013 a výtce o nepřihlídnutí ke zprávě doc. MUDr. P., CSc. ze dne 22. 5. 2012 požádal posudkovou komisi o nové přezkoumání či doplnění zdravotního stavu žalobce a upozornil ji také na tvrzení žalobce, že nezvládá více základních životních potřeb a uvedl jaké. Popsaný postup žalovaného spíše ukazuje na to, že žalovaný posudek ze dne 14. 1. 2013 za důkaz jednoznačně prokazující, že žalobce není osobou závislou na pomoci jiné osoby, neměl a naopak považoval na nutné posudkové závěry v tomto směru pro své rozhodnutí doplnit.

Druhý posudek ze dne 29. 4. 2013 tuto vadu odstranil, když se ke zprávě doc. MUDr. P., CSc. vyjádřil, nicméně závěry posudkové komise o zvládání základních životních potřeb, a to orientace, stravování, oblékání a obouvání, tělesné hygieny a osobních aktivit, zůstaly obecné, aniž by byla vyvrácena jednotlivá tvrzení žalobce o nezvládání dílčích aktivit, opřená o zmínky v lékařských zprávách. Konkrétně např. tvrzení o tom, že žalobce není časově orientován dle nálezu MUDr. M. ze dne 15. 3. 2012, řadu aktivit nezvládá z důvodu hypersomie potvrzené vyšetřením ve spánkové laboratoři naposledy ve dnech 27. – 28. 11. 2012 MUDr. P. a zmiňovanou i v ostatních lékařských zprávách, včetně studia, a tvrzení o nutnosti dopomoci při denních úkonech s odkazem na závěry PhDr. T., PhD. ze dne 1. 11. 2012, kdy tato zpráva hovořila o výrazných obtížích s adaptabilitou znemožňující běžné zapojení do společnosti, těžkém omezení schopnosti nejen

se vzdělávat na úrovni svého intelektu a pracovat, ale sám se o sebe postarat, v důsledku diagnostikovaného Aspergerova syndromu nízkou funkčního.

I s ohledem na zmínku o shodném posouzení zdravotního stavu žalobce s posudkovým lékařem OSSZ, který však na rozdíl od posudkové komise dospěl k závěru, že žalobce nezvládá i jinou základní životní potřebu, a to i) osobní aktivity, nelze považovat ani doplňující posudek ze dne 29. 4. 2013 za přesvědčivý. V tomto směru žalobcem vytýkané nepřezkoumatelnost posudkových závěrů ze dne 14. 1. 2013 odstraněna nebyla. Přitom žalobce v odvolacím řízení zdůrazňoval, že nezvládá řadu činností, které spadají pod vymezení právě této základní životní potřeby dle přílohy č. 1 písm. i) vyhlášky č. 505/2006 Sb., ať se již jednalo o potíže se studiem, neschopnost bez pomoci matky vstát a vypravit se do školy pro hypersomnii, neschopnost požádat o pomoc v určitých situacích, zvládnutí pouze cesty do školy a zpět, neschopnost navazovat kontakty mimo rodinu, vyřizovat si záležitosti, apod. Zvláště za situace, kdy podkladem pro vydání prvostupňového rozhodnutí byl posudkový závěr postavený na odlišném posouzení zvládání, resp. nezvládání jednotlivých základních životních schopností, je na místě, aby posudková komise své odlišné posudkové závěry zdůvodnila a konkretizovala, na základě jakého hodnocení (podkladů a úvah) dospěla k jinému závěru. Tato potřeba přesvědčivého odůvodnění posudkových závěrů vyvstává do popředí zvláště v projednávaném případě, kdy žalobce na odlišné posouzení nezvládání základní životní schopnosti i) osobních aktivit lékařem OSSZ upozornil v odvolacím řízení a případné shodné uznání této základní životní potřeby ze strany posudkové komise by znamenalo odlišný závěr a naplnění zákonných podmínek pro uznání žalobce jako osoby závislé na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I (lehká závislost) dle § 8 odst. 2 písm. a) zákona o sociálních službách.

Soud uzavírá s tím, že posudky posudkové komise ze dne 14. 1. 2013 a 29. 4. 2013 považuje za nedostatečné a nepřesvědčivé ze shora uvedených důvodů. Soud zdůrazňuje, že závěry žalovaného ve vztahu k vypracovaným posudkům hodnotil právě a jedinečně z těchto hledisek, když žalovaný nemůže zpochybňovat, a nemůže tak činit následně ani soud, správnost posudků co do odborných posudkových závěrů o funkčním dopadu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu posuzované osoby na schopnost zvládat základní životní potřeby v přijatelném standardu.

Pro úplnost soud dodává, že v posudku posudkové komise ze dne 14. 1. 2013 není uvedeno odlišné hodnocení žalobcem nezvládaných základních životních aktivit v odůvodnění posudku a připojené tabulce, jak žalobce v žalobě namítal, naopak tabulka nezvládaných základních životních potřeb je v souladu s odůvodněním, avšak v odůvodnění se posudková komise podrobněji vyjadřovala pouze k nezvládnutí péče o zdraví, kterou označila jako nezvládanou hraničně. Rovněž není věcí žalovaného, aby se sám s jednotlivými lékařskými zprávami vypořádal, jak mu žalobce vytýká. Je ovšem povinností žalovaného konkrétně zhodnotit, jestli k lékařským zprávám, které jako důkaz žalobce v průběhu správního řízení předkládal, bylo posudkovou komisí přihlédnuto, zda z jejich závěrů vycházela, případně jak skutečnosti v nich uvedené posudkově hodnotila a případně se vypořádala s rozpory či odlišným posouzením v nich uvedených, tyto jeho úvahy pak mají nalézt odraz v odůvodnění rozhodnutí.

Soud proto vyhověl žalobě a napadené rozhodnutí žalovaného zrušil pro vady řízení podle § 78 odst. 1 ve spojení s § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. a současně rozhodl o vrácení věci k dalšímu řízení žalovanému dle § 78 odst. 4 s. ř. s..

Ve věci bylo rozhodováno bez nařízení ústního jednání v souladu s § 51 odst. 2, § 76 odst. 1 s. ř. s.

V dalším řízení je žalovaný vysloveným právním názorem soudu vázán podle § 78 odst. 5 s. ř. s.. V dalším řízení bude povinností žalovaného odstranit vadu řízení spočívající v neúplnosti a nepřesvědčivosti posudků posudkové komise, tak aby byly řádně zhodnoceny námitky žalobce o neschopnosti činit některé činnosti samostatně a žalovaný vycházel z řádně zjištěného skutkového stavu věci (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 4. 2013, č. j. 6 Ads 17/2013-25, www.nssoud.cz).

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodováno podle § 60 odst. 1 věta první s. ř. s., podle kterého účastník, který měl ve věci úspěch, má právo na náhradu nákladů před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.

Žalobce byl úspěšný, proto mu soud proti žalovanému přiznal náhradu nákladů řízení. Ty byly v jeho případě tvořeny odměnou právní zástupkyně ve výši 2 000 Kč [2 úkony právní služby po 1 000 Kč dle § 7 bodu 3., § 9 odst. 2 písm. f), § 11 odst. 1 písm. a), d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, ve znění účinném od 1. 1. 2013], náhradou hotových výdajů ve výši 600 Kč (2 paušály po 300 Kč za 2 úkony právní služby dle § 13 odst. 1, odst. 3 advokátního tarifu). Soudem nebyla uznána odměna a paušál za úkon právní služby v podobě podání repliky, neboť v ní bylo reagováno jen na vyjádření žalovaného, žalobní argumentace nijak zásadně rozvedena nebyla, soud proto nepovažoval tyto náklady právního zastoupení na podání repliky za účelně vynaložené. Osvědčení o tom, že právní zástupkyně je plátcem DPH, soudu nebylo doloženo, není založeno ani na správě soudu, soud proto nepřiznal zvýšení odpovídající nároku státu na DPH. Náhradu nákladů řízení je žalovaný povinen žalobci zaplatit v soudem stanovené lhůtě 15 dnů od právní moci rozsudku, k rukám jeho právní zástupkyně.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení

rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Liberci dne 14. října 2013.

Mgr. Lucie Trejbalová,
samosoudkyně